

Sygn. akt III Ca 1650/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko D. Ś.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju

z dnia 15 lipca 2014 r., sygn. akt I C 1031/13upr

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3939,18 zł (trzy tysiące dziewięćset trzydzieści dziewięć złotych i osiemnaście groszy) oraz odsetki ustawowe od kwoty 2118,57 zł (dwa tysiące sto osiemnaście złotych i pięćdziesiąt siedem groszy) od dnia 20 czerwca 2013 r. i odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP od kwoty 1820,61zł (tysiąc osiemset dwadzieścia złotych sześćdziesiąt jeden groszy) od dnia 20 czerwca 2013r. ;**

b) **zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 677,80 zł (sześćset siedemdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt groszy) z tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł (sześćset złotych);**

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 165 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych).

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 1650/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanej D. Ś. kwoty 3.939,18 zł z odsetkami ustawowymi oraz umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od poszczególnych kwot od dnia 20 06 2013r. oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że pozwana nie wywiązała się z umowy pożyczki łączącej ją z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną (dawniej (...) Bank S.A.)

we W. wskutek czego umowa została jej wypowiedziana. Powód nabył dochodzoną wierzytelność na mocy umowy cesji, wraz z prawem do naliczania odsetek.

Na dochodzoną pozewem kwotę 3.939,18 zł składa się kapitał w kwocie 1.820,61 zł, odsetki karne w kwocie 138,79, opłaty windykacyjne w kwocie 220 zł, opłaty egzekucyjne w kwocie 139,05 zł, opłaty za rachunek w kwocie 18,24 zł, odsetki karne w kwocie 858,43 zł liczone od dnia 10 06 2011r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu.

Pozwana D. Ś. pomimo prawidłowego wezwania na rozprawę nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę i nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju wydał w dniu 15 07 2014r. wyrok zaoczny, w którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.221,72 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP od kwoty 1.820,61 zł od dnia 20 06 2013r. i z odsetkami ustawowymi od kwoty 401,11 zł od dnia 20 06 2013r., w pozostałym zakresie powództwo oddalił, orzekł o kosztach procesu oraz orzeczeniu w zakresie rozstrzygnięcia zasądzającego oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 720

§ 1 k.c., art. 509 k.c., art. 7a ustawy z dnia 20 07 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r., nr 100, poz. 1081 ze zm.), art. 58 § 1 i 3 k.c. Stwierdził, że materiał zgromadzony w sprawie potwierdza istnienie zobowiązania pozwanej w zakresie kapitału. Przedstawione przez powoda dokumenty, m.in. umowa kredytu z dnia 5 04 2005r., jednoznacznie potwierdzają zarówno fakt zawarcia umowy kredytu jak i jego niespłacenia przez pozwaną. Roszczenie powoda obejmowało jedynie część kapitału udzielonej pożyczki. Potwierdzenie znajduje również istnienie zobowiązania pozwanej w zakresie kosztów egzekucji oraz odsetek karnych w kwocie 262,06 zł - zgodnie z zestawieniem wskazującym sposób ich wyliczenia. W aktach sprawy brak jest natomiast dokumentu, z którego wynikałby sposób wyliczenia dalszej kwoty odsetek za opóźnienie tj. od jakiej kwoty odsetki te zostały naliczone, według jakiej stopy procentowej, za jaki okres oraz jaka była ich wysokość – w szczególności umowa kredytu i umowa cesji nie zawierały takich informacji. Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie również w zakresie żądania odsetek umownych, gdyż postanowienia umowy zawartej pomiędzy kredytodawcą a powodem naruszają regulacje art. 7a ustawy z dnia 20 07 2001r. o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym to przepisem łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu) nie może przekroczyć 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego. Sąd Rejonowy stwierdził, że nieważna jest klauzula umowna dotycząca odsetek umownych oraz kosztów ustanowienia zabezpieczenia w części przekraczającej kwotę 10,74 zł. W związku z tym Sąd pierwszej instancji oddalił żądanie pozwu w części dotyczącej odsetek umownych (poza odsetkami od należności przeterminowanej), bowiem 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego wyczerpuje już naliczenie prowizji od udzielonego kredytu oraz opłaty za ochronę ubezpieczeniową, przy kwocie pożyczki równej 2.147 zł. Stwierdził, że bezzasadne było nadto żądanie pozwu w zakresie kwoty 220 zł z tytułu opłat windykacyjnych, gdyż powód nie wykazał, aby podejmował jakiegokolwiek czynności celem wyegzekwowania należności. O odsetkach Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie regulacji art. 481 § 1 k.c., zasądzając je zgodnie z żądaniem powoda. O kosztach procesu orzekł na podstawie regulacji art. 100 k.p.c., gdyż roszczenie powoda zostało uwzględnione w 56 %.

Orzeczenie zaskarżył **powód (...)** **Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.** w części oddalającej powództwo, który wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej kwoty 1.497,46 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Skarżący zarzucił orzeczeniu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 7 a ustawy z dnia 20 07 2001r. o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym w dniu 18 11 2011r. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że odsetki umowne od udzielonej kwoty kredytu wliczają się do „opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem

umowy” w rozumieniu art. 7a tej ustawy, podczas gdy odsetki te stanowią koszt zasadniczy umowy i nie dotyczy ich ograniczenie, o którym mowa w art. 7a ustawy, regulacja dotycząca odsetek znajduje się bowiem w art. 359 § 2¹ - 2³ k.c.,

- naruszenie przepisu postępowania cywilnego tj. art. 339 § 2 k.p.c., które miało istotny wpływ na treść wyroku poprzez uznanie, iż w przedmiotowej sprawie zachodzą uzasadnione wątpliwości uniemożliwiające wydanie wyroku zaocznego uwzględniającego powództwo, jako że powód nie udowodnił wysokości odsetek karnych (nie przedstawił jakiegokolwiek dokumentu rachunkowego, z którego wynikałby sposób wyliczenia dalszej kwoty odsetek za opóźnienie, za jaki okres oraz jaka była ich wysokość), podczas gdy Sąd zupełnie pominął, iż rezygnacja powoda z dalszego wykazywania wysokości odsetek karnych związana była z całkowitą biernością pozwanej, zaś z brzmienia w/w przepisu obowiązującego od dnia 5 02 2005r. wynika, iż wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo jest możliwe jedynie w sytuacji, gdy przytoczone przez powoda twierdzenia budzą uzasadnione wątpliwości same w sobie (już bez spełnienia wymogu „co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy”) albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powoda, przyjmując, że ma ono źródło w umowie zawartej w dniu 5 04 2008r. przez pozwaną z (...) Bank S.A. we W. oraz umowie przelewu wierzytelności zawartej w dniu 24 08 2011r. przez powoda z (...) Bank (...) S.A. we W. (dawniej (...) Bank S.A. we W.).

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają odniesienie w twierdzeniach powoda zawartych w uzasadnieniu pozwu i nie były kwestionowane w apelacji.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Sąd Rejonowy dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego wadliwie jednak ocenił, iż powód nie udowodnił zasadności dochodzonych roszczeń o zapłatę kwot: 500,24zł z tytułu należnych mu pozwanej odsetek karnych od niespłaconego kapitału naliczonych przez Bank na dzień 9 06 2011r., 856,43zł z tytułu odsetek karnych od kwoty niespłaconego kapitału naliczonych od dnia 10 06 2011r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu oraz 138,79zł z tytułu odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela.

Przy ocenie tego zagadnienia umknęło bowiem jego uwadze – co słusznie zarzuca apelacja – że zgodnie z regulacją art. 339 § 2 k.p.c. sąd ferując wyrok zaoczny zobowiązany jest przyjąć za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach przytoczonych w pozwie (milczenie pozwanego jest w tych przypadkach podobne w skutkach do przyznania okoliczności faktycznych – art. 229 k.p.c.) i może je uznać za niewykazane tylko wówczas, gdy budzą one wątpliwości lub gdy zostały przytoczone w celu obejścia prawa, z czym w niniejszej sprawie - odnośnie wskazanych powyżej należności - nie mamy do czynienia.

Wobec niezajęcia stanowiska w sprawie przez pozwaną Sąd Rejonowy był więc zobowiązany do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej powództwa za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego.

Trafnie również apelacja zarzuca, że przy ferowaniu zaskarżonego wyroku naruszono regulację art. 7a ustawy z dnia 20 07 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 100, poz. 1081, z późniejszymi zmianami).

Wskazane powyżej należności nie powstały bowiem w związku z zawarciem umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu tej regulacji, lecz w związku

z niewykonaniem przez pozwaną zobowiązań wynikających z tej umowy (odsetki karne), bądź też stanowią wynagrodzenie za udzielony kredyt (odsetki umowne

od udzielonego kredytu).

Dlatego nie są one objęte tą regulacją, przez co zawarte w niej ograniczenie

nie ma w sprawie zastosowania (podobnie Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku z dnia 23 05 2014r. w sprawie o sygn. akt II Ca 225/14).

Czyni to powództwo uzasadnionym, co prowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa (o należnych powodowi od pozwanej odsetkach za opóźnienie się w spełnieniu świadczenia orzeczono w oparciu o regulację art. 481 k.c., a o kosztach procesu na mocy regulacji art. 98 k.p.c., biorąc pod uwagę, że pozwana uległa w całości w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i powinna zwrócić mu poniesione koszty procesu).

Reasumując zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację powoda jako uzasadnioną uwzględniono, zmieniając wyrok w sposób podany w sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 1 w związku z § 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 09 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013r., poz. 490), biorąc pod uwagę, że pozwana uległa w całości w tym postępowaniu i powinna zwrócić powodowi poniesione w tym postępowaniu koszty procesu.

SSO Leszek Dąbek